

32002D1600

L 242/1

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

10.9.2002

**DECIZIA 1600/2002/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 22 iulie 2002
de stabilire a celui de-al șaselea program comunitar de acțiune pentru mediu**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 175 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei (1),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social (2),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor (3),

în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat (4), având în vedere proiectul comun aprobat de Comitetul de conciliere la 1 mai 2002,

întrucât:

- (1) Un mediu curat și sănătos este esențial pentru bunăstarea și prosperitatea societății; or, creșterea continuă la nivel global va conduce la o presiune tot mai puternică asupra mediului.
- (2) Cel de-al cincilea program comunitar de acțiune pentru mediu „Pentru o dezvoltare durabilă” s-a încheiat la 31 decembrie 2000, după ce a adus o serie de îmbunătățiri importante.
- (3) Este necesar un efort continuu pentru a respecta scopurile generale și obiectivele concrete în materie de mediu stabilite deja de către Comunitate și este astfel nevoie de cel de-al șaselea program comunitar de acțiune pentru mediu („programul”), instituit prin prezenta decizie.
- (4) Există încă un anumit număr de aspecte de mediu grave care persistă, în timp ce apar și altele noi, necesitând aplicarea de noi măsuri.

(5) Este necesar să se insiste mai mult asupra prevenirii și asupra punerii în aplicare a principiului precauției la elaborarea de strategii de protecție a sănătății oamenilor și a mediului.

(6) Utilizarea prudentă a resurselor naturale și protejarea ecosistemului global, împreună cu prosperitatea economică și cu o dezvoltare socială echilibrată sunt condițiile necesare unei dezvoltări durabile.

(7) Programul vizează garantarea unui nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății umane și o ameliorare generală a calității vieții și mediului înconjurător, indică prioritățile, din punctul de vedere al mediului, pentru strategia de dezvoltare durabilă și ar trebui luat în considerare în momentul prezentării propunerilor pentru această strategie.

(8) Programul vizează disocierea presiunilor asupra mediului înconjurător și creșterea economică, respectând în același timp principiul subsidiarității și diversitatea condițiilor existente în diferitele regiuni ale Uniunii Europene.

(9) Programul stabilește prioritățile în materie de mediu înconjurător care caracterizează acțiunile Comunității, cu accent pe schimbarea climei, a naturii și a biodiversității, a mediului înconjurător, a sănătății și a calității vieții, a resurselor naturale și a deșeurilor.

(10) Pentru fiecare dintre aceste domenii, se indică obiectivele cheie și anumite scopuri și se identifică acțiunile de întreprins pentru atingerea acestor obiective concrete. Obiectivele și scopurile se referă la nivelurile de performanță sau la realizările care se urmăresc.

(11) Obiectivele, prioritățile și acțiunile programului ar trebui să contribuie la dezvoltarea durabilă în țările candidate și să garanteze protejarea patrimoniului natural al acestor țări.

(12) Legislația rămâne un element esențial de abordare a provocărilor în materie de mediu, iar punerea în aplicare deplină și corectă a legislației existente este o prioritate. Cu toate acestea, ar trebui luate în considerare și alte modalități de atingere a obiectivelor în materie de mediu.

(1) JO C 154 E, 29.5.2001, p. 218.

(2) JO C 221, 7.8.2001, p. 80.

(3) JO C 357, 14.12.2001, p. 44.

(4) Avizul Parlamentului European din 31 mai 2001 (JO C 47 E, 21.2.2002, p. 113), Poziția comună a Consiliului din 27 septembrie 2001 (JO C 4, 7.1.2002, p. 52) și Decizia Parlamentului European din 17 ianuarie 2002 (încă nepublicată în Jurnalul Oficial). Decizia Parlamentului European din 30 mai 2002 și Decizia Consiliului din 11 iunie 2002.

- (13) Programul ar trebui să promoveze procesul de integrare a preocupărilor în materie de mediu înconjurător în toate politicile și activitățile Comunității, în conformitate cu articolul 6 din tratat, pentru a se reduce presiunile asupra mediului provenind din diverse surse.
- (14) Este necesară o abordare strategică integrată, care să înglobeze noi moduri de a lucra cu piața, implicând cetățenii, întreprinderile și alte părți interesate pentru a aduce schimbările necesare, atât în domeniul producției, cât și în acela al modelelor de consum public și privat care influențează în mod negativ starea și evoluția mediului înconjurător. Această abordare ar trebui să încurajeze utilizarea și gestionarea durabilă a uscatului și a mării.
- (15) Prevederile referitoare la accesul la informațiile din domeniul mediului și la justiție și cele referitoare la participarea publică la procesul de elaborare a politicilor vor fi extrem de importante pentru succesul programului.
- (16) Strategiile tematice vor cuprinde o gamă de soluții și instrumente necesare pentru a răspunde la o serie de chestiuni complexe care necesită o abordare largă și multidimensională și vor propune acțiunile de întreprins, implicând, după caz, Parlamentul European sau Consiliul.
- (17) Oamenii de știință susțin în unanimitate că activitățile umane produc creșteri ale concentrației gazelor cu efect de seră, ceea ce duce la temperaturi mai ridicate la nivel global și la perturbarea climei.
- (18) Implicațiile schimbărilor climatice pentru societatea umană și pentru natură sunt grave și trebuie atenuate. Măsurile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pot fi puse în aplicare fără o reducere a nivelurilor de creștere și de prosperitate.
- (19) Indiferent de succesul măsurilor de atenuare, societatea trebuie să se adapteze și să se pregătească pentru efectele schimbărilor climatice.
- (20) Ecosistemele sănătoase și echilibrate sunt esențiale pentru susținerea vieții pe planetă.
- (21) Activitatea umană creează o presiune considerabilă asupra naturii și a biodiversității. Este necesar să se ia măsuri pentru contracararea acestor presiuni care se datorează mai cu seamă poluării, introducerii de specii alogene, riscurilor potențiale ale diseminării în natură de organisme modificate genetic și ale modului de exploatare a uscatului și a mării.
- (22) Solul este o resursă finită care se află sub presiune ecologică.
- (23) În ciuda îmbunătățirii normelor ecologice, pare tot mai probabilă existența unei legături între degradarea mediului și anumite maladii umane. Prin urmare, este important să se studieze, de exemplu, riscurile potențiale ale emisiilor și ale produselor chimice periculoase, ale pesticidelor și ale zgomotului.
- (24) Este necesară o cunoaștere mai aprofundată a impactului potențial negativ al utilizării de produse chimice, iar responsabilitatea pentru generarea acestor cunoștințe ar trebui să aparțină producătorilor, importatorilor și utilizatorilor finali.
- (25) Produsele chimice periculoase ar trebui înlocuite cu produse chimice mai sigure sau cu tehnologii alternative mai sigure care nu implică utilizarea de produse chimice, în scopul reducerii riscurilor pentru om și pentru mediu.
- (26) Pesticidele ar trebui utilizate în mod durabil, pentru a se minimiza impactul negativ al acestora asupra sănătății umane și asupra mediului.
- (27) Circa 70 % din populație locuiește în mediul urban, astfel încât este nevoie de eforturi concertate pentru a asigura creșterea calității vieții și a mediului în orașe.
- (28) Planeta are o capacitate limitată de a răspunde cererii crescânde de resurse naturale și de a absorbi emisiile și deșeurile rezultate din utilizarea acestor resurse și există dovezi că cererea actuală de resurse depășește în mai multe cazuri capacitatea de absorbție a mediului.
- (29) Volumul de deșeuri produse în Comunitate continuă să crească, o parte semnificativă a acestora fiind periculoase, ceea ce duce la pierderi de resurse și la riscuri crescute de poluare.
- (30) Globalizarea economică implică necesitatea tot mai stringentă de a întreprinde acțiuni ecologice la nivel internațional, inclusiv în ceea ce privește politicile din domeniul transporturilor, ceea ce impune Comunității adoptarea de noi măsuri în domeniul politicilor comerciale, de dezvoltare și de afaceri externe, pentru a permite o dezvoltare durabilă și în alte țări. Buna administrare publică trebuie să aibă o contribuție importantă în acest sens.
- (31) Comerțul, fluxurile investițiilor internaționale și creditele pentru export ar trebui să aibă o contribuție pozitivă în domeniul protecției mediului și al dezvoltării durabile.
- (32) Adoptarea politicilor din domeniul mediului, dată fiind complexitatea chestiunilor implicate, trebuie să se bazeze pe cele mai bune analize științifice și economice disponibile și pe cunoașterea stării și tendințelor din domeniul mediului, în conformitate cu articolul 174 din tratat.
- (33) Informațiile transmise factorilor de elaborare a politicilor, părților interesate și publicului larg trebuie să fie pertinente, transparente, actualizate și ușor de înțeles.
- (34) Progresul în vederea atingerii obiectivelor ecologice trebuie să fie măsurat și evaluat.

(35) Pe baza evaluărilor stării mediului, ținând seama de informațiile furnizate de Agenția Europeană de Mediu, este necesar ca, la mijlocul perioadei de aplicare a programului, să se realizeze o evaluare a progreselor înregistrate și să se stabilească dacă este necesară modificarea orientărilor adoptate,

DECID:

Articolul 1

Domeniul de aplicare a programului

(1) Prezenta decizie instituie un Program de acțiune comunitară în domeniul mediului (numit în continuare „programul”). Acest program se ocupă de obiectivele cheie și de prioritățile ecologice și se bazează pe o evaluare a stării mediului și a tendințelor sale principale, inclusiv a chestiunilor nou apărute, care necesită o acțiune fermă din parte Comunității. Programul ar trebui să promoveze integrarea preocupărilor ecologice în toate politicile comunitare și să contribuie la o dezvoltare durabilă în întreaga Comunitate, în formula prezentă și în cea extinsă din viitor. De asemenea, programul prevede eforturi continue pentru atingerea obiectivelor și scopurilor în materie de mediu stabilite deja de către Comunitate.

(2) Programul stabilește obiectivele ecologice fundamentale ce trebuie urmărite. De asemenea, se stabilesc, după caz, scopuri și calendare. În afara cazurilor în care se specifică altfel, obiectivele și scopurile programului trebuie atinse înainte de expirarea acestuia.

(3) Programul cuprinde o perioadă de zece ani, începând de la 22 iulie 2002. Inițiativele adecvate din diferitele domenii de acțiune menite a duce la atingerea obiectivelor cuprind o serie de măsuri ce includ măsuri legislative și abordările strategice prevăzute la articolul 3. Aceste inițiative ar trebui prezentate progresiv, în termen de cel mult patru ani de la adoptarea prezentei decizii.

(4) Obiectivele corespund priorităților în materie de mediu ale Comunității din domeniile următoare:

- schimbările climatice;
- natura și biodiversitatea;
- mediul, sănătatea și calitatea vieții;
- resursele naturale și deșeurile.

Articolul 2

Principiile și scopurile generale

(1) Programul constituie cadrul politicii comunitare în materie de mediu pe întreaga sa durată și are scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a mediului, ținând seama de principiul subsidiarității și de diversitatea condițiilor existente în diferitele regiuni ale Comunității și de a disocia presiunile asupra mediului înconjurător de creșterea economică. La baza sa stau principiul „poluatorul

plătește”, principiul precauției și al acțiunii preventive și principiul corectării poluării la sursă.

Programul constituie baza dimensiunii ecologice a strategiei Uniunii Europene pentru dezvoltare durabilă și contribuie la integrarea preocupărilor privind mediul în toate politicile comunitare, *inter alia* stabilind prioritățile în materie de mediu pentru strategie.

(2) Programul urmărește:

- să sublinieze faptul că schimbările climatice constituie marea provocare a următorilor 10 ani și a perioadei următoare și să contribuie la atingerea obiectivului pe termen lung reprezentat de stabilizarea concentrației de gaze cu efect de seră din atmosferă la un nivel care să prevină interferențe antropice periculoase cu sistemul climatic. Astfel, programul urmărește, pe termen lung, realizarea obiectivului de limitare a creșterii temperaturii globale cu maximum 2 °Celsius la nivelurile preindustriale și de menținere a concentrației de CO₂ sub limita de 550 ppm. Pe termen și mai lung, aceasta va implica probabil reducerea globală a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 70 % față de nivelul anului 1990, după cum a stabilit Grupul interguvernamental de experți privind schimbările climatice;
- să protejeze, să conserve, să restaureze și să dezvolte funcționarea sistemelor naturale, a habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu scopul opririi deșertificării și a procesului de dispariție a biodiversității, inclusiv celei a resurselor genetice, atât în interiorul Uniunii Europene, cât și la scară globală;
- să contribuie la crearea unui nivel înalt de calitate a vieții și a bunăstării sociale a cetățenilor, prin asigurarea unui mediu înconjurător în care nivelul poluării să nu aibă efecte periculoase asupra sănătății umane și asupra mediului și prin încurajarea unei dezvoltări urbane durabile;
- o utilizare eficientă a resurselor și o mai bună gestionare a resurselor și a deșeurilor pentru stimularea unei producții de bunuri și a unor modele de consum durabile, disociindu-se în felul acesta utilizarea resurselor și generarea de deșeuri de rata creșterii economice și urmărindu-se garantarea faptului că consumul de resurse regenerabile și neregenerabile nu depășește puterea de absorbție a mediului înconjurător.

(3) Programul garantează că obiectivele de mediu, care ar trebui să pună accentul pe rezultatele practice obținute în materie de protecție a mediului, se realizează prin cele mai eficiente și mai adecvate metode disponibile, având în vedere principiile enumerate la alineatul (1) și abordările strategice stabilite la articolul 3. Ar trebui să se urmărească foarte atent ca politicile ecologice ale Comunității să fie puse în practică în mod integrat și luându-se în considerare toate soluțiile și instrumentele disponibile, ținând seama de diferențele regionale și locale, precum și de situația zonelor sensibile din punct de vedere ecologic, punând accent pe:

- dezvoltarea inițiativelor europene de sensibilizare a cetățenilor și a autorităților locale;

- dialoguri ample cu părțile interesate, stimulându-se sensibilizarea la problemele ecologice și participarea publicului;
- analiza costurilor și a beneficiilor, ținându-se seama de necesitatea internalizării costurilor de mediu;
- cele mai bune informații științifice disponibile și îmbunătățirea cunoașterii științifice prin cercetare și dezvoltare tehnologică;
- datele și informațiile referitoare la starea și tendințele din domeniul mediului.

(4) Programul promovează integrarea deplină a tuturor cerințelor de protecție a mediului în toate politicile și acțiunile Comunității, prin stabilirea de obiective privind mediul și, după caz, de scopuri și de calendare care să fie luate în considerare în domeniile de acțiune pertinente.

În plus, măsurile propuse și adoptate pentru protecția mediului ar trebui să fie coerente cu obiectivele dimensiunilor economice și sociale de dezvoltare durabilă și invers.

(5) Programul promovează adoptarea de politici și abordări care să contribuie la dezvoltarea durabilă în țările candidate la aderare (denumite „țări candidate”) bazată pe transpunerea și punerea în aplicare a acquis-ului. Procesul de extindere ar trebui să susțină și să protejeze patrimoniul natural al țărilor candidate, precum bogăția biodiversității și ar trebui să mențină și să consolideze modelele durabile de producție, consum și utilizare a terenurilor și structurile de transport care respectă mediul înconjurător, prin:

- integrarea cerințelor de protecție a mediului în programele comunitare, inclusiv cele legate de dezvoltarea infrastructurii;
- promovarea transferurilor de tehnologii nepoluante către țările candidate;
- dialogul amplu și schimbul de experiență cu administrațiile naționale și locale din țările candidate cu privire la dezvoltarea durabilă și la conservarea patrimoniului lor natural;
- colaborarea cu societatea civilă, cu organizațiile nonguvernamentale (ONG) și cu companiile din țările candidate pentru sensibilizarea și stimularea participării publicului larg;
- încurajarea instituțiilor financiare internaționale și a sectorului privat să susțină punerea în aplicare și respectarea legislației în materie de mediu din țările candidate și să acorde atenția cuvenită integrării preocupărilor ecologice în activitățile din sectorul economic.

(6) Programul stimulează:

- rolul constructiv și pozitiv al Uniunii Europene ca partener principal în protecția mediului la nivel global și în urmărirea unei dezvoltări durabile;
- dezvoltarea unui parteneriat global pentru mediu și pentru o dezvoltare durabilă;

- integrarea preocupărilor și obiectivelor legate de mediu în toate aspectele relațiilor externe ale Comunității.

Articolul 3

Abordările strategice pentru îndeplinirea obiectivelor ecologice

Scopurile și obiectivele prevăzute în program sunt urmărite, *inter alia*, prin următoarele mijloace:

1. Dezvoltarea de legislație comunitară nouă și modificarea legislației existente, după caz;
2. Încurajarea punerii în aplicare și a susținerii mai eficiente a legislației comunitare asupra mediului, fără a aduce atingere dreptului Comisiei de a iniția proceduri de încălcare. Aceasta presupune:
 - măsuri suplimentare de îmbunătățire a respectării normelor comunitare privind protecția mediului și de pedepsire a încălcărilor legislației din domeniul mediului;
 - promovarea unor standarde mai ridicate de autorizare, inspecție, monitorizare și punere în aplicare de către statele membre;
 - o revizuire mai sistematică a aplicării legislației din domeniul mediului în statele membre;
 - un schimb sporit de informații asupra celor mai bune practici de punere în aplicare, inclusiv de către rețeaua europeană de punere în aplicare a legislației din domeniul mediului (rețeaua IMPEL), în limita competențelor sale;
3. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru integrarea cerințelor de protecție a mediului în pregătirea, definirea și punerea în aplicare a politicilor și activităților comunitare în diferite domenii. De asemenea, sunt necesare eforturi suplimentare în diverse sectoare pentru examinarea obiectivelor, scopurilor, calendarelor și indicatorilor lor ecologici specifici. Pentru aceasta este nevoie:
 - să se vegheze ca strategiile de integrare definite de Consiliu în diferite sectoare să se transforme în acțiuni ferme și să contribuie la punerea în aplicare a scopurilor și obiectivelor programului;
 - să se analizeze, înainte de adoptare, dacă acțiunile în domeniile economic și social contribuie la și sunt coerente cu obiectivele, scopurile și datele limită fixate prin program;
 - să se stabilească, în cadrul instituțiilor comunitare, mecanisme interne adecvate cu caracter periodic, ținându-se seama de necesitatea de a promova transparența și accesul la informații, pentru a garanta faptul că preocupările privind mediul sunt reflectate pe deplin în inițiativele politice ale Comunității, inclusiv în propunerile legislative și în deciziile relevante;

- să existe un program de monitorizare periodică, prin indicatori adecvați, elaborat, în măsura posibilului, pe baza unei metodologii comune pentru fiecare sector, și de rapoarte asupra procesului de integrare sectorială;
 - să se integreze în continuare criteriile ecologice în programele de finanțare ale Comunității, fără a aduce atingere celor deja existente;
 - să se utilizeze în întregime și în mod eficient și să se pună în aplicare procedurile de evaluare a impactului asupra mediului și de evaluare strategică a mediului;
 - să fie luate în considerare obiectivele programului în viitoarele revizuiți ale perspectivelor financiare ale instrumentelor financiare ale Comunității;
4. Promovarea unei producții și a unor modele de consum durabile prin aplicarea eficientă a principiilor enunțate în articolul 2, pentru internalizarea atât a aspectelor negative, cât și a celor pozitive ale impactului asupra mediului, utilizându-se în acest scop o combinație de instrumente, inclusiv instrumente economice sau de piață. Acest lucru necesită, *inter alia*:
- încurajarea unei reforme a subvențiilor, care au efecte negative considerabile asupra mediului și sunt incompatibile cu dezvoltarea durabilă, *inter alia*, prin stabilirea, până la data raportului de la jumătatea termenului de aplicare, a unei liste de criterii care să permită înregistrarea subvențiilor cu efect negativ asupra mediului, în vederea eliminării lor treptate;
 - analizarea eficienței ecologice a autorizațiilor ecologice negociabile ca instrumente generice și a comerțului cu drepturi de emisie, în vederea promovării și punerii lor în aplicare acolo unde este posibil;
 - promovarea și încurajarea utilizării măsurilor fiscale, cum sunt impozitele și stimulentele legate de mediu, la nivel național sau comunitar, după cum este adecvat;
 - promovarea integrării cerințelor de protecție a mediului în activitățile de standardizare;
5. Dezvoltarea colaborării și a parteneriatului cu întreprinderile și cu organizațiile de reprezentare a acestora și implicarea partenerilor sociali, a consumatorilor și a organizațiilor acestora, după caz, în vederea îmbunătățirii performanțelor ecologice ale întreprinderilor și stabilirii unor modele de producție durabilă. Acest lucru necesită:
- promovarea unei politici integrate referitoare la produse pe durata întregului program, care să încurajeze luarea în considerare a cerințelor privind mediul pe timpul întregului ciclu de viață al produselor și o aplicare mai largă a proceselor de producție care respectă mediul înconjurător și a fabricării de produse ecologice;
 - încurajarea unei aplicări mai largi a Sistemului comunitar de management și audit ecologic (EMAS) ⁽¹⁾ și a inițiativelor menite să stimuleze întreprinderile să publice rapoarte riguroase și verificate de experți independenți asupra performanțelor lor în domeniul ecologic și al dezvoltării durabile;
 - crearea unui program de asistență care să ofere asistență specifică pentru întreprinderile mici și mijlocii;
 - încurajarea introducerii unor sisteme de recompensă pentru întreprinderile performante din punct de vedere ecologic;
 - stimularea inovațiilor la nivelul produselor, în scopul aducerii pe piață de produse care respectă mediul înconjurător, inclusiv printr-o mai bună difuzare a rezultatelor Programului LIFE ⁽²⁾;
 - încurajarea angajamentelor și acordurilor voluntare în vederea realizării unor obiective ecologice clare, inclusiv stabilirea de proceduri pentru cazuri de nerespectare;
6. Pentru a asigura o mai bună informare a consumatorilor individuali, a întreprinderilor și a autorităților publice, în calitate de consumatori, cu privire la procese și produse în lumina impactului lor asupra mediului, în vederea creării de modele de consum durabile. Acest lucru necesită:
- încurajarea utilizării de etichete ecologice și de alte forme de etichetare și de furnizare de informații ecologice, care să permită consumatorilor să compare performanțele ecologice ale produselor de același tip;
 - încurajarea utilizării de autodeclarații ecologice fiabile și de prevenire a declarațiilor false;
 - promovarea achizițiilor publice ecologice, care să permită luarea în considerare a caracteristicilor ecologice și integrarea preocupărilor referitoare la ciclul de viață ecologic, inclusiv la faza de producție, în cadrul procedurilor de achiziție, respectând în același timp normele cu privire la concurență și la piața internă a Comunității, precum și orientările către cele mai bune practici și începând o revizuire a achizițiilor pe criterii ecologice din instituțiile comunitare;
7. Pentru a sprijini integrarea preocupărilor de mediu în sectorul financiar. Acest lucru necesită:
- luarea în considerare a unei inițiative voluntare, împreună cu sectorul financiar, care să cuprindă elaborarea de linii directe pentru includerea datelor referitoare la costurile legate de mediu în rapoartele financiare anuale ale companiilor și schimburi de experiență cu privire la cele mai bune practici între statele membre;

(1) Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 761/2001 din 19 martie 2001 de autorizare a participării voluntare a organizațiilor la Sistemul comunitar de management și audit ecologic (EMAS) (JO L 114, 24.4.2001, p. 1).

(2) Regulamentul nr. 1655/2000 al Parlamentului European și al Consiliului (CE) din 17 iulie 2000 privind instrumentul financiar pentru mediu (LIFE) (JO L 192, 28.7.2000, p. 1).

- lansarea unui apel către Banca Europeană de Investiții pentru susținerea mai puternică a obiectivelor și aspectelor ecologice în politicile sale de împrumuturi, în special în vederea sprijinirii unei dezvoltări durabile în statele candidate;
 - promovarea includerii obiectivelor și aspectelor ecologice în activitățile altor instituții financiare, cum ar fi Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare;
8. Pentru crearea unui sistem comunitar al răspunderii, este nevoie, *inter alia*:
- de o legislație referitoare la răspunderea privind mediul;
9. Pentru îmbunătățirea colaborării și a parteneriatului cu grupurile organizate de consumatori și cu ONG-urile și pentru promovarea unei mai bune înțelegeri și participări la activitățile ecologice printre cetățenii europeni, este nevoie de:
- asigurarea accesului la informații, a participării și a accesului la justiție, prin ratificarea rapidă a Convenției de la Aarhus ⁽¹⁾ de către Comunitate și de către statele membre;
 - sprijinirea furnizării de informații accesibile către cetățeni asupra stării și tendințelor mediului înconjurător în raport cu tendințele sociale, economice și în materie de sănătate;
 - sensibilizare generală la aspectele de mediu;
 - dezvoltarea de norme generale și principii de bună administrare ecologică în procesul de dialog;
10. Pentru încurajarea și promovarea utilizării și administrării eficiente și durabile a uscatului și a mării, ținând seama de preocupările privind mediul. Acest lucru necesită, pe lângă respectarea în totalitate a principiului subsidiarității, următoarele:
- promovarea celor mai bune practici din domeniul planificării utilizării durabile a terenurilor, care să țină seama de condițiile specifice regiunii, cu accent pe programul de management integrat al zonelor de coastă;
 - promovarea celor mai bune practici și susținerea rețelilor care favorizează schimbul de experiență asupra dezvoltării durabile, inclusiv pentru zonele urbane, mare, coaste, zone montane, zone mlăștinoase și alte zone sensibile;
 - îmbunătățirea utilizării, sporirea resurselor și lărgirea sferei de aplicare a măsurilor de protecție a mediului agricol în cadrul politicii agricole comune;
 - încurajarea statelor membre să ia în considerare posibilitatea de a utiliza planificarea regională ca instrument de îmbunătățire a protecției mediului pentru cetățeni și

promovarea schimbului de experiență asupra dezvoltării regionale durabile, mai cu seamă în zonele urbane sau cu densitate mare de populație.

Articolul 4

Strategiile tematice

(1) Acțiunile prevăzute la articolele 5 și 8 includ dezvoltarea strategiilor tematice și evaluarea strategiilor existente pentru abordarea dintr-o perspectivă mai largă a aspectelor de mediu prioritare. Aceste strategii includ identificarea propunerilor necesare atingerii obiectivelor stabilite prin program și procedurilor prevăzute pentru adoptarea lor. Strategiile se prezintă Parlamentului European și Consiliului și, după caz, se concretizează prin decizie a Parlamentului European și a Consiliului adoptată în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat. Sub rezerva temeiului legal al propunerii, propunerile legislative rezultate în urma acestor strategii se adoptă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat.

(2) Strategiile tematice pot include abordări dintre cele menționate la articolul 3 și articolul 9, precum și scopuri și calendare cantitative și calitative ecologice corespunzătoare în raport cu care să se pot evalua și cuantifica măsurile prevăzute.

(3) Strategiile tematice trebuie dezvoltate și puse în aplicare prin strânsă consultare cu părțile implicate, precum ONG-urile, întreprinderile, alți parteneri sociali și autoritățile publice, asigurându-se în același timp, după caz, consultarea țărilor candidate în cadrul acestui proces.

(4) Strategiile tematice trebuie prezentate Parlamentului European și Consiliului în termen de 3 ani de la adoptarea programului. Raportul de la jumătatea termenului de aplicare, în cadrul căruia Comisia evaluează progresele făcute în punerea în aplicare a programului, include o revizuire a strategiilor tematice.

(5) Comisia transmite un raport anual Parlamentului European și Consiliului asupra progreselor înregistrate în dezvoltarea și punerea în aplicare a acestor strategii și asupra eficienței lor.

Articolul 5

Obiectivele și domeniile prioritare de acțiune în materie de schimbări climatice

(1) Scopurile stabilite în articolul 2 ar trebui urmărite prin intermediul următoarelor obiective:

- ratificarea și intrarea în vigoare a Protocolului de la Kyoto la Convenția cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice până în anul 2002 și îndeplinirea angajamentelor de a reduce emisiile cu 8 % până în 2008-2012 față de nivelul din 1990 pe teritoriul Comunității Europene în ansamblul său, în conformitate cu angajamentul asumat de fiecare stat membru, astfel cum este menționat în Concluziile Consiliului din 16 și 17 iunie 1998;

- realizarea, până în 2005, de progrese demonstrabile în îndeplinirea angajamentelor asumate prin Protocolul de la Kyoto;

⁽¹⁾ Convenția privind accesul la informații, participarea publicului la procesul luării de decizii și accesul la justiție în chestiuni ecologice, Aarhus, 25 iunie 1998.

- plasarea Comunității pe o poziție credibilă de pe care să susțină un acord internațional cu privire la scopurile de reducere și mai strictă a emisiilor pentru cea de-a doua perioadă de angajamente prevăzută prin Protocolul de la Kyoto. Acest acord ar trebui să aibă ca scop reducerea semnificativă a emisiilor, ținând seama întru totul, *inter alia*, de rezultatele celui de-al treilea raport de evaluare al IPCC și având în vedere necesitatea înscrierii în direcția unei distribuții echitabile la nivel global a emisiilor de gaze cu efect de seră.
- (2) Aceste obiective sunt urmărite, *inter alia*, prin intermediul următoarelor acțiuni prioritare:
- (i) Punerea în aplicare a angajamentelor referitoare la climatul internațional incluse în Protocolul de la Kyoto prin:
- (a) examinarea rezultatelor programului european asupra schimbărilor climatice și adoptarea în baza sa de politici și măsuri comune și coordonate eficiente, după caz, pentru diferite sectoare, complementare acțiunilor interne ale statelor membre;
- (b) elaborarea unui cadru comunitar pentru dezvoltarea de schimburi eficiente cu drepturi de emisie de CO₂, cu posibilitatea extinderii și la alte gaze cu efect de seră;
- (c) îmbunătățirea monitorizării gazelor cu efect de seră și a progreselor înregistrate de statele membre în îndeplinirea angajamentelor asumate prin acordul intern de repartizare a eforturilor;
- (ii) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul energetic:
- (a) realizarea, în cel mai scurt timp, a unui inventar și a revizuirii subvențiilor care contracarează utilizarea eficientă și durabilă a energiei, în vederea eliminării lor treptate;
- (b) încurajarea utilizării combustibililor fosili regenerabili și cu conținut redus de carbon pentru producerea energiei electrice;
- (c) încurajarea utilizării resurselor regenerabile de energie, inclusiv prin folosirea stimulentei, chiar și la nivel local, în vederea îndeplinirii obiectivului indicativ de 12 % din producția totală de energie, până în anul 2010;
- (d) introducerea de stimulente pentru creșterea cogenerării de energie termică și electrică și punerea în aplicare de măsuri menite să dubleze ponderea totală a cogenerării de energie termică și electrică pe ansamblul Comunității, astfel încât să ajungă la un procent de 18 % din producția totală brută de energie electrică;
- (e) prevenirea și reducerea emisiilor de metan din fazele de producție și distribuție de energie;
- (f) promovarea eficienței energetice;
- (iii) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor:
- (a) identificarea și întreprinderea de acțiuni specifice pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din transportul aviatic, în cazul în care nu s-a decis nici o acțiune de acest tip de către Organizația Aviației Civile Internaționale până în anul 2002;
- (b) identificarea și întreprinderea de acțiuni specifice pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din transportul maritim, în cazul în care nu s-a decis nici o acțiune de acest tip de către Organizația Maritimă Internațională până în anul 2003;
- (c) încurajarea trecerii la forme de transport mai eficiente și mai nepoluante, inclusiv prin ameliorarea organizării și a logisticii;
- (d) în contextul obiectivului UE de reducere cu 8 % a emisiilor de gaze cu efect de seră, invitarea Comisiei să depună, până la sfârșitul anului 2002, o comunicare cu privire la obiectivele privind mediul cuantificate pentru un sistem de transport durabil;
- (e) identificarea și întreprinderea de acțiuni specifice suplimentare, inclusiv schimbări legislative corespunzătoare, pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv N₂O, de către autovehicule;
- (f) promovarea dezvoltării și utilizării de combustibili alternativi și de vehicule cu consum redus de combustibil, în scopul creșterii semnificative și continue a ponderii lor;
- (g) promovarea de măsuri care să reflecte toate costurile ecologice în prețul de transport;
- (h) disocierea creșterii economice de cererea de transport, în scopul reducerii impactului transportului asupra mediului;
- (iv) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în cadrul producției industriale:
- (a) promovarea practicilor și tehnicilor ecoeficiente în industrie;
- (b) dezvoltarea de măsuri de asistare a IMM-urilor în cadrul proceselor de adaptare, inovare și îmbunătățire a performanțelor;
- (c) încurajarea dezvoltării de alternative mai ecologice și fezabile din punct de vedere tehnic, inclusiv prin adoptarea de măsuri la nivelul Comunității pentru reducerea emisiilor, eliminarea treptată a producției poluatoare, după caz și atunci când este posibil, și reducerea utilizării de gaze industriale fluorurate ca HFC (hidrofluorocarbon), PFC (perfluorocarbon) și SF₆ (hexafluorură de sulf);
- (v) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în alte sectoare:
- (a) promovarea eficienței energetice, în special în ceea ce privește încălzirea, climatizarea și furnizarea de apă caldă curentă, în proiectarea clădirilor;

(b) luarea în considerare a necesității de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, împreună cu alte aspecte de mediu, la elaborarea politicii agricole comune și a strategiei comunitare de gestionare a deșeurilor;

(vi) Utilizarea altor instrumente adecvate, precum:

(a) promovarea utilizării de măsuri fiscale, inclusiv a unui cadru comunitar corespunzător în materie de fiscalitate energetică, pentru încurajarea trecerii la folosirea mai eficientă a energiei, la strategii mai nepoluante în domeniul energiei și transportului și pentru stimularea inovațiilor tehnologice;

(b) încurajarea semnării de acorduri ecologice cu sectorul industrial pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

(c) includerea schimbărilor climatice între temele majore ale politicilor comunitare în materie de cercetare și dezvoltare tehnologică și ale programelor naționale de cercetare.

(3) Pe lângă atenuarea schimbărilor climatice, Comunitatea ar trebui să pregătească măsuri pentru adaptarea la consecințele schimbărilor climatice prin:

— revizuirea politicilor comunitare, în special a celor care sunt relevante pentru schimbările climatice, astfel încât deciziile de investiție să țină seama de necesitatea acestei adaptări;

— încurajarea modelării și evaluării climatului regional, atât pentru pregătirea măsurilor regionale de adaptare, precum gestionarea resurselor de apă, conservarea biodiversității și prevenirea deșertificării și a inundațiilor, cât și pentru sensibilizarea cetățenilor și întreprinderilor în această chestiune.

(4) Trebuie vegheat ca schimbările climatice să fie luate în considerare în timpul extinderii Comunității. Acest lucru necesită, *inter alia*, întreprinderea următoarelor acțiuni în privința țărilor candidate:

— susținerea creării de structuri de aplicare a măsurilor naționale în vederea utilizării mecanismelor de la Kyoto și a îmbunătățirii capacității de monitorizare a emisiilor și de elaborare de rapoarte în această privință;

— promovarea unor sectoare ale transporturilor și energiei mai durabile;

— consolidarea cooperării cu țările candidate în chestiunile legate de schimbările climatice.

(5) Combaterea schimbărilor climatice constituie o parte integrantă a politicilor de relații externe ale Uniunii Europene și este una dintre priorități în politica sa de dezvoltare durabilă. Acest lucru necesită eforturi concertate și coordonate din partea Comunității și a statelor membre în vederea:

— creării de structuri pentru asistarea țărilor în curs de dezvoltare și a țărilor cu economii de tranziție, de exemplu prin încurajarea proiectelor legate de Mecanismul de dezvoltare nepoluantă prevăzut de Protocolul de la Kyoto și a punerii acestora în aplicare în comun;

— unui răspuns prompt la necesitățile de transfer tehnologic identificate;

— asistării, în procesul de adaptare la schimbările climatice, a țărilor care au nevoie de această asistență.

Articolul 6

Obiectivele și domeniile prioritare de acțiune în materie de natură și biodiversitate

(1) Scopurile menționate la articolul 2 ar trebui urmărite prin intermediul următoarelor obiective:

— oprirea declinului biodiversității, cu scopul de a atinge acest obiectiv până în 2010, inclusiv prin prevenirea și atenuarea impactului genotipurilor și speciilor străine intruse;

— protejarea naturii și a biodiversității împotriva poluanților nocivi și restaurarea lor adecvată;

— conservarea, restaurarea adecvată și utilizarea durabilă a mediului marin, a coastelor și a zonelor mlăștinoase;

— conservarea și restaurarea adecvată a ariilor cu valoare peisagistică deosebită, inclusiv a celor cultivate sau a celor sensibile;

— conservarea speciilor sau a habitatelor, cu o preocupare specială pentru prevenirea fragmentării habitatelor;

— promovarea utilizării durabile a solurilor, acordându-se o atenție specială prevenirii erodării, deteriorării, contaminării și deșertificării acestora.

(2) Aceste obiective sunt urmărite prin intermediul acțiunilor prioritare următoare, ținându-se seama de principiul subsidiarității, pe baza convențiilor și a strategiilor globale și regionale existente și a deplinei puneri în aplicare a legislației comunitare relevante. Abordarea pe ecosisteme, astfel cum a fost adoptată la Convenția pentru diversitate biologică ⁽¹⁾, ar trebui aplicată ori de câte ori este oportun:

(a) în ceea ce privește biodiversitatea:

— garantarea unei puneri în aplicare și promovarea unei monitorizări și evaluări strategiei comunitare în privința biodiversității și a planurilor de acțiune corespunzătoare, inclusiv printr-un program de culegere de date și informații, punerea la punct a unor indicatori adecvați și promovarea utilizării celor mai bune tehnici disponibile și a celor mai bune practici în materie de mediu;

— promovarea cercetării asupra biodiversității, a resurselor genetice, a ecosistemelor și a interacțiunii acestora cu activitățile umane;

⁽¹⁾ JO L 309, 13.12.1993, p. 1.

- elaborarea de măsuri de stimulare a utilizării, producției și investițiilor durabile în ceea ce privește biodiversitatea;
 - încurajarea evaluărilor coerente, a cercetării și cooperării în privința speciilor amenințate;
 - promovarea la nivel global a unei distribuiri corecte și echitabile a beneficiilor rezultate din folosirea resurselor genetice pentru punerea în aplicare a articolului 15 din Convenția pentru diversitatea biologică referitor la accesul la resursele genetice de proveniență din țări terțe;
 - dezvoltarea de măsuri menite să prevină și să controleze speciile străine intruse, inclusiv genotipurile străine;
 - crearea rețelei Natura 2000 și punerea în aplicare a măsurilor și a instrumentelor tehnice și financiare necesare pentru aplicarea în întregime a acesteia și pentru protejarea, în afara zonelor cuprinse în Natura 2000, a speciilor protejate prin directivele privind habitatele și cele privind păsările;
 - promovarea extinderii rețelei Natura 2000 în țările candidate;
- (b) în ceea ce privește accidentele și dezastrelor:
- promovarea coordonării comunitare a acțiunilor statelor membre în caz de accidente sau de dezastre naturale, de exemplu prin crearea unei rețele de schimb de practici și instrumente de prevenire a acestora;
 - aplicarea de noi măsuri care să contribuie la prevenirea accidentelor grave, în special a celor legate de sistemele de transport prin conducte, de activități extractive, de transportul maritim de substanțe periculoase, precum și elaborarea de măsuri referitoare la deșeurile rezultate din activități extractive;
- (c) definirea unei strategii tematice cu privire la protecția solurilor, referitoare, *inter alia*, la prevenirea poluării, eroziunii, deșertificării, degradării, ocupării solurilor și riscurilor hidrogeologice, ținând seama de diversitatea regională, inclusiv de specificitatea zonelor montane sau aride;
- (d) promovarea gestionării durabile a industriilor extractive, în vederea reducerii impactului lor asupra mediului;
- (e) promovarea integrării conservării și restaurării valorilor peisagistice în rândul celorlalte politici referitoare la turism, ținându-se seama de instrumentele internaționale relevante;
- (f) promovarea integrării aspectelor legate de biodiversitate în politicile agricole și încurajarea dezvoltării rurale durabile și a unei agriculturi multifuncționale și durabile, prin:
- încurajarea utilizării la maximum a posibilităților oferite de politica agricolă comună și de alte măsuri;
 - încurajarea unei agriculturi responsabile, mai ecologice, inclusiv, după caz, a metodelor de producție extensive, a practicilor agricole integrate, a agriculturii ecologice și a biodiversității agricole în momentul viitoarei revizuirii a politicii agricole comune, ținându-se seama de necesitatea unei abordări echilibrate a rolului multifuncțional al comunităților rurale;
- (g) promovarea utilizării durabile a mărilor și conservarea ecosistemelor marine, inclusiv a bazinelor maritime, a zonelor de estuar sau de coastă, acordându-se o atenție specială zonelor de diversitate biologică foarte valoroasă, prin:
- promovarea unei mai bune integrări a aspectelor ecologice în politica comună în domeniul pescuitului, cu ocazia revizuirii acesteia în 2002;
 - o strategie tematică pentru protecția și conservarea mediului marin, ținându-se seama, *inter alia*, de condițiile și obligațiile de punere în aplicare a convențiilor marine și de necesitatea de a reduce emisiile și impactul transporturilor maritime și a altor activități desfășurate pe mare sau pe uscat;
 - promovarea gestionării integrate a zonelor de coastă;
 - promovarea continuă a protecției zonelor marine, în special prin rețeaua Natura 2000, precum și prin alte mijloace comunitare fezabile;
- (h) punerea în aplicare și dezvoltarea în continuare a strategiilor și măsurilor privind pădurile, în conformitate cu strategia privind pădurile a Uniunii Europene, ținându-se seama de principiul subsidiarității și de aspectele referitoare la biodiversitate, incluzând elementele următoare:
- îmbunătățirea măsurilor comunitare existente de protecție a pădurilor și punerea în aplicare a unui sistem de gestionare durabilă a acestora, *inter alia* prin programe silvice naționale, în strânsă legătură cu planurile de dezvoltare rurală, cu accent pe monitorizarea multiplelor roluri ale pădurii, în conformitate cu recomandările Conferinței ministeriale privind protecția pădurilor în Europa, ale Forumului Organizației Națiunilor Unite privind pădurile, ale Convenției asupra biodiversității și ale altor foruri;
 - încurajarea coordonării eficiente între toate politicile sectoriale cu impact asupra domeniului silvic, inclusiv cu sectorul privat, precum și coordonarea tuturor părților interesate implicate în activități legate de domeniul silvic;
 - stimularea creșterii ponderii pe piață a lemnului obținut prin metode durabile, *inter alia* prin încurajarea certificării gestiunii silvice durabile și a etichetării corespunzătoare a produselor rezultate;
 - continuarea participării active a Comunității și a statelor membre în procesul de punere în aplicare a deciziilor globale și regionale și în discuțiile și negocierile asupra unor chestiuni legate de domeniul silvic;

- examinarea posibilităților de a lua măsuri active de prevenire și combatere a comerțului cu lemn tăiat ilegal;
 - încurajarea luării în considerare a efectelor schimbărilor climatice asupra pădurilor;
- (i) cu privire la organismele modificate genetic (OMG):
- adoptarea de dispoziții și metode de evaluare a riscurilor, de identificare, de etichetare și posibilitatea de a urmări organismele modificate genetic, în vederea monitorizării și controlului eficiente ale efectelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;
 - încercarea de ratificare și punere în aplicare cât mai rapide a Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea și sprijinirea creării de cadre de reglementare în țările terțe, în cazul în care este necesar prin asistență tehnică și financiară.

Articolul 7

Obiectivele și domeniile prioritare de acțiune în materie de mediu, de sănătate și de calitate a vieții

(1) Scopurile menționate la articolul 2 ar trebui urmărite prin intermediul următoarelor obiective, ținându-se seama și de standardele, liniile directoare și programele Organizației Mondiale a Sănătății (OMS):

- o mai bună înțelegere a amenințărilor la adresa mediului și a sănătății umane, pentru a se putea lua măsurile necesare prevenirii și reducerii acestora;
- îmbunătățirea calității vieții printr-o abordare integrată concentrată pe zonele urbane;
- atingerea scopului ca, într-o singură generație (până în 2020), produsele chimice să fie fabricate și utilizate numai în moduri care să nu conducă la un impact negativ considerabil asupra sănătății oamenilor și a mediului, recunoscând în același timp că lipsa actuală de cunoștințe cu privire la proprietățile, utilizarea, eliminarea și expunerea la produsele chimice trebuie depășită;
- substanțele chimice periculoase ar trebui înlocuite cu unele mai sigure sau cu tehnologii alternative mai sigure, care să nu implice utilizarea de produse chimice, în scopul reducerii riscurilor pentru om și pentru mediu;
- reducerea impactului pesticidelor asupra sănătății umane și a mediului și, în general, trecerea către o utilizare durabilă a pesticidelor, precum și o reducere globală semnificativă a riscurilor și a utilizării pesticidelor, simultan cu protecția necesară a culturilor. Pesticidele folosite în prezent și care sunt persistente, bioacumulabile sau toxice sau care au alte astfel de proprietăți ar trebui înlocuite, în măsura posibilului, cu altele mai puțin periculoase;

- atingerea unor niveluri de calitate a apei subterane și de suprafață care să nu aibă un impact semnificativ asupra sănătății umane și a mediului și care să nu constituie un risc pentru acestea și garantarea faptului că rata de captare a resurselor de apă este durabilă pe termen lung;
- atingerea unor niveluri de calitate a aerului care să nu aibă un impact negativ semnificativ asupra sănătății umane și a mediului;
- reducerea substanțială a numărului de persoane afectate pe termen lung de un nivel mediu ridicat al zgomotului, în special al zgomotului cauzat de trafic, care, în conformitate cu studiile științifice, are efecte nefaste asupra sănătății umane, precum și pregătirea etapei următoare din elaborarea directivei asupra zgomotului.

(2) Aceste obiective sunt urmărite prin intermediul următoarelor acțiuni prioritare:

(a) în ceea ce privește consolidarea programelor de cercetare și expertiză științifică ale Comunității și încurajarea coordonării internaționale a programelor de cercetare naționale, pentru sprijinirea atingerii obiectivelor referitoare la sănătate și mediu, în special prin:

- identificarea și recomandarea domeniilor prioritare de cercetare și acțiune, inclusiv, printre altele, impactul potențial asupra sănătății surselor de poluare electromagnetică și acordându-se o atenție sporită dezvoltării și validării unor metode alternative testărilor pe animale, în special în domeniul siguranței chimice;
- definirea și elaborarea de indicatori pentru sănătate și pentru mediu;
- reexaminarea, dezvoltarea și actualizarea standardelor și valorilor limită curente pentru sănătate, inclusiv, după caz, ținându-se seama de efectele asupra grupurilor potențial vulnerabile, de exemplu copiii sau bătrânii, și de concurența și impactul reciproc al diferiților poluanți;
- trecerea în revistă a tendințelor și stabilirea unui mecanism de avertizare rapidă în caz de probleme noi sau în curs de apariție;

(b) în ceea ce privește substanțele chimice:

- responsabilizarea producătorilor, importatorilor și utilizatorilor din aval în privința generării de cunoștințe referitoare la toate substanțele chimice (obligația de vigilență) și evaluarea riscurilor utilizării lor, inclusiv folosirea lor în alte produse, precum și a recuperării și eliminării lor;
- dezvoltarea unui sistem coerent bazat pe o abordare treptată, cu excepția substanțelor chimice utilizate în cantități foarte mici, a testărilor, evaluării și gestionării riscurilor substanțelor noi sau deja existente, cu proceduri de testare care să minimizeze necesitatea testării pe animale și care să dezvolte metode de testare alternative;

- garantarea faptului că substanțele chimice care suscită preocupări sunt supuse unor proceduri accelerate de gestionare a riscurilor, iar substanțele care suscită preocupări foarte mari, inclusiv substanțele cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere sau care prezintă caracteristici de poluanți organici persistenti (POP), sunt folosite numai în cazuri justificate și bine definite și numai după obținerea autorizării de utilizare;
 - asigurarea faptului că rezultatele evaluărilor de risc pentru produse chimice sunt luate în considerare pe deplin în toate domeniile acoperite de legislația comunitară în care se reglementează utilizarea de produse chimice și evitarea muncii duble în acest sens;
 - furnizarea de criterii pentru includerea printre substanțele care suscită preocupări foarte mari a celor care sunt persistente, bioacumulabile și toxice și a substanțelor care sunt foarte persistente și foarte toxice și prevederea posibilității de a adăuga la această categorie perturbatorii endocrini, atunci când criteriile și metodele de testare acceptate vor fi stabilite;
 - dezvoltarea rapidă a măsurilor principale necesare îndeplinirii obiectivelor identificate, astfel încât să poată intra în vigoare înainte de raportul de la jumătatea termenului de aplicare;
 - asigurarea accesului public la informațiile neconfidențiale din registrul comunitar al substanțelor chimice (registrul REACH);
- (c) în ceea ce privește pesticidele:
- deplina punere în aplicare și revizuirea eficienței cadrului legal aplicabil ⁽¹⁾, în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție după modificare. Revizuirea poate include, după caz, evaluări comparative și elaborarea unor proceduri comunitare de autorizare a introducerii pe piață;
 - o strategie tematică cu privire la utilizarea durabilă a pesticidelor, cu elementele următoare:
 - (i) minimizarea accidentelor și a riscurilor utilizării de pesticide pentru sănătatea umană și pentru mediu;
 - (ii) un control mai bun asupra utilizării și distribuției pesticidelor;
 - (iii) reducerea nivelurilor de substanțe active dăunătoare, inclusiv prin înlocuirea celor mai periculoase cu alternative mai sigure, inclusiv cu substanțe care nu sunt chimice;
 - (iv) încurajarea practicilor agricole care utilizează puține pesticide sau nici un fel de pesticide, printre altele prin sensibilizarea utilizatorilor, promovarea folosirii
- codurilor de bună practică și promovarea utilizării în acest scop de instrumente financiare;
- (v) un sistem transparent de raportare și monitorizare a progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor strategiei, inclusiv prin elaborarea de indicatori adecvați;
- (d) în ceea ce privește substanțele chimice și pesticidele:
- încercarea de ratificare cât mai rapidă a Convenției de la Rotterdam privind obținerea acordului după informarea prealabilă pentru comerțul internațional cu anumite tipuri de substanțe chimice și pesticide periculoase și a Convenției de la Stockholm cu privire la poluanții organici persistenti (POP);
 - modificarea Regulamentului nr. 2455/92 al Consiliului (CEE) din 23 iulie 1992 privind exportul și importul anumitor substanțe chimice periculoase ⁽²⁾, în vederea alinierii sale la Convenția de la Rotterdam, îmbunătățirea mecanismelor procedurale și ameliorarea informării către țările în curs de dezvoltare;
 - sprijinirea îmbunătățirii gestionării substanțelor chimice și a pesticidelor în țările în curs de dezvoltare și în țările candidate, inclusiv prin eliminarea stocurilor de pesticide ieșite din uz, *inter alia* prin sprijinirea proiectelor vizând această eliminare;
 - participarea la eforturile internaționale de elaborare a unei abordări strategice a gestionării internaționale a substanțelor chimice;
- (e) în ceea ce privește utilizarea durabilă a apei și obținerea unei calități înalte a acesteia:
- asigurarea unui nivel înalt de protecție a apelor subterane și de suprafață, prevenirea poluării și promovarea utilizării durabile a apei;
 - depunerea de eforturi pentru punerea în aplicare pe deplin a directivei cadru privind apa ⁽³⁾, menite a asigura condiții bune pentru această resursă din punct de vedere ecologic, chimic și cantitativ și o gestionare coerentă și durabilă a apei;
 - elaborarea de măsuri care să permită oprirea deversărilor, a emisiilor și a pierderilor de substanțe periculoase prioritare, în conformitate cu prevederile directivei cadru privind apa;
 - asigurarea unui nivel înalt de protecție pentru apele pentru scăldat, inclusiv prin revizuirea directivei privind apa pentru scăldat ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Directiva 91/414/CEE a Consiliului din 15 iulie 1991 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare (JO L 230, 19.8.1991, p. 1), directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/49/CE a Comisiei (JO L 176, 29.6.2001, p. 61).

⁽²⁾ JO L 251, 29.8.1992, p. 13, regulament astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 2247/98 al Comisiei (JO L 282, 20.10.1998, p. 12).

⁽³⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru pentru politicile comunitare în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽⁴⁾ Directiva 76/160/CEE a Consiliului din 8 decembrie 1975 privind calitatea apei pentru scăldat (JO L 31, 5.2.1976, p. 1), directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin actul de aderare din 1994.

- asigurarea integrării conceptelor și a abordărilor directivei cadru privind apa și ale altor directive de protecție a apelor în celelalte politici comunitare;
- (f) în ceea ce privește calitatea aerului, elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor prevăzute la articolul 5 cu privire la sectoarele transporturilor, industrial și energetic ar trebui să fie compatibile și să aducă îmbunătățiri calității aerului. Alte măsuri prevăzute sunt:
- îmbunătățirea monitorizării și evaluării calității aerului, inclusiv a depunerilor de poluanți și furnizarea de informații către public, inclusiv elaborarea și utilizarea de indicatori;
 - o strategie tematică pentru consolidarea unei politici coerente și integrate în ceea ce privește poluarea aerului, care să cuprindă prioritățile pentru acțiunile viitoare, revizuirea și actualizarea, după caz, a standardelor de calitate a aerului și a limitelor naționale pentru emisii, în vederea atingerii obiectivului pe termen lung de nedepășire a cantităților și nivelurilor critice și de dezvoltare a unor sisteme mai bune de colectare de informații, de modelizare și de prevedere;
 - adoptarea de măsuri corespunzătoare în privința ozonului din troposferă și a particulelor;
 - studierea calității aerului în spații închise și a impactului acestuia asupra sănătății, cu recomandări pentru măsuri viitoare, după caz;
 - asumarea unui rol de conducere în negocierea și punerea în aplicare a Protocolului de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon;
 - asumarea unui rol de conducere în negocierile referitoare la calitatea aerului în Europa și în consolidarea legăturilor și a interacțiunilor cu procesele internaționale care contribuie la aceasta;
 - elaborarea în continuare a unor instrumente comunitare specifice pentru reducerea emisiilor provenind din categoriile de surse relevante;
- (g) în ceea ce privește zgomotul:
- suplimentarea și îmbunătățirea măsurilor, inclusiv a procedurilor corespunzătoare de omologare, privind emisiile de zgomote de către produse și servicii, în special de autovehicule, inclusiv măsuri pentru reducerea zgomotului provenind din contactul dintre pneuri și suprafața șoselelor care să nu reducă însă siguranța șoselelor, de la vehiculele feroviare, de la avioane și de la mașini fixe;
 - elaborarea și punerea în aplicare de instrumente menite a atenua zgomotul traficului, după caz, de exemplu prin reducerea cererii de mijloace de transport, prin trecerea la

metode de transport care produc mai puțin zgomot, prin promovarea de măsuri tehnice și printr-o planificare durabilă a transporturilor;

(h) în ceea ce privește mediul urban:

- o strategie tematică de promovare a unei abordări orizontale integrate prin toate politicile comunitare și de îmbunătățire a calității mediului urban, ținându-se seama de progresele înregistrate în punerea în aplicare a cadrului existent de cooperare ⁽¹⁾, revizuindu-l, după caz, și care constă în:
 - promovarea Agendei Locale 21;
 - reducerea legăturii dintre creșterea economică și cererea de transport de pasageri;
 - recunoașterea necesității de a se acorda un loc mai important transportului public, celui feroviar, celui fluvial, mersului pe jos și deplasării cu bicicleta;
 - necesitatea de a gestiona volume tot mai mari de trafic și de a crea o disociere semnificativă între dezvoltarea transporturilor și creșterea PIB;
 - necesitatea de a promova utilizarea de vehicule cu un nivel scăzut de emisii pentru transportul public;
 - analizarea indicatorilor urbani.

Articolul 8

Obiectivele și domeniile prioritare de acțiune în materie de gestionare și utilizare durabile a resurselor naturale și a deșeurilor

(1) Scopurile menționate la articolului 2 ar trebui urmărite prin intermediul următoarelor obiective:

- încercarea de a garanta că utilizarea resurselor și impactul produs nu depășesc capacitatea de absorbție a mediului și de a disocia creșterea economică de consumul de resurse. În acest context, scopul concret orientativ de atins este ca un procent de 22 % din producția de energie electrică din Comunitate să fie obținută, până în 2010, din resurse regenerabile, în vederea creșterii considerabile a eficienței resurselor și energiei;
- reducerea globală semnificativă a volumului de deșeuri generate prin inițiative de prevenire a producerii de deșeuri, o utilizare mai eficientă a resurselor și o trecere la modele de consum și producție mai durabile;
- reducerea semnificativă a cantității de deșeuri care trebuie eliminate și a volumului de deșeuri periculoase produse, evitându-se în același timp creșterea emisiilor în aer, apă și sol;

(1) Decizia 1141/2001/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind cadrul comunitar de cooperare pentru promovarea dezvoltării urbane durabile (JO L 191, 13.7.2001, p. 1).

— încurajarea refolosirii, iar pentru deșeurile produse în continuare, încercarea de reducere a nivelului de pericolozitate și reducerea riscului la minimum posibil; ar trebui preferate ori de câte ori este posibil recuperarea și mai ales reciclarea; minimizarea cantității de deșeurii ce ar trebui eliminate și eliminarea lor prin metode sigure; tratarea deșeurilor ce ar trebui eliminate cât mai aproape de locul producerii lor, în măsura în care acest lucru nu ar conduce la o reducere a eficienței operațiunilor de tratare a deșeurilor.

(2) Aceste obiective se urmăresc ținându-se seama de abordarea adoptată prin politica integrată privind produsele și de strategia Comunității privind gestionarea deșeurilor ⁽¹⁾, prin intermediul următoarelor acțiuni prioritare:

(i) elaborarea unei strategii tematice pentru utilizarea și gestionarea durabilă a resurselor, incluzând *inter alia*:

(a) o estimare a fluxului de materiale și deșeurii din Comunitate, inclusiv importurile și exporturile, utilizându-se în acest scop instrumentul de analiză a fluxului de materiale;

(b) analizarea eficienței măsurilor luate și a impactului subvențiilor asupra resurselor naturale și a deșeurilor;

(c) stabilirea de obiective și scopuri pentru eficientizarea resurselor și utilizarea redusă a acestora și ruperea legăturii dintre creșterea economică și impactul negativ asupra mediului;

(d) promovarea metodelor și tehnicilor de extracție și producție care încurajează ecoeficiența și utilizarea durabilă a materiilor prime, a energiei, a apei și a altor resurse;

(e) elaborarea și punerea în aplicare a unei game largi de instrumente, inclusiv cercetarea, transferul tehnologic, instrumentele economice sau de piață, programele de bune practici și indicatorii de eficiență a resurselor;

(ii) elaborarea și punerea în aplicare de măsuri cu privire la prevenirea și gestionarea deșeurilor, prin, *inter alia*:

(a) elaborarea unui set de obiective de reducere cantitativă și calitativă pentru toate tipurile importante de deșeurii, care trebuie să fie atinse în Comunitate până în 2010. Comisia este invitată să pregătească o propunere de astfel de scopuri până în 2002;

(b) încurajarea conceperii de produse durabile și care respectă mediul înconjurător;

(c) sensibilizarea publicului cu privire la contribuția sa potențială la reducerea deșeurilor;

(d) formularea de măsuri operaționale pentru încurajarea prevenirii generării de deșeurii, de exemplu prin stimularea recuperării și refolosirii și a eliminării treptate a anumitor substanțe și materiale prin măsuri legate de produs;

(e) elaborarea de indicatori noi în domeniul gestionării deșeurilor;

(iii) elaborarea unei strategii tematice pentru reciclarea deșeurilor, inclusiv, *inter alia*, prin:

(a) măsuri menite să asigure trierea la sursă, colectarea și reciclarea fluxurilor de deșeurii prioritare;

(b) responsabilizarea în continuare a producătorilor;

(c) dezvoltarea și transferul de tehnologii de reciclare și tratare a deșeurilor, sigure din punct de vedere ecologic;

(iv) elaborarea sau revizuirea legislației în materie de deșeurii, inclusiv, *inter alia*, a celei referitoare la deșeurii din construcții și demolări, nămolurile de epurare ⁽²⁾, deșeurii biodegradabile, ambalajele ⁽³⁾, bateriile ⁽⁴⁾ și transporturile de deșeurii ⁽⁵⁾, clarificarea distincției între ceea ce se consideră și ceea ce nu se consideră deșeu și elaborarea de criterii adecvate pentru dezvoltarea anexelor IIA și IIB din directiva cadru privind deșeurii ⁽⁶⁾.

Articolul 9

Obiectivele și domeniile prioritare de acțiune în aspecte internaționale

(1) Scopul menționat la articolul 2 cu privire la chestiunile internaționale și la dimensiunea internațională a celor patru domenii de acțiune prioritare cu privire la mediul ale prezentului program cuprinde următoarele obiective:

— urmărirea unor politici de mediu ambițioase la nivel internațional, acordându-se o atenție specială capacității de absorbție a mediului la nivel global;

— promovarea în continuare a modelelor de consum și de producție durabile la nivel internațional;

— progresul în direcția unei garantări a susținerii reciproce între măsurile și politicile de mediu, pe de o parte, și activitățile comerciale, pe de altă parte.

⁽²⁾ Directiva 86/278/CEE a Consiliului din 12 iunie 1986 privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură (JO L 181, 4.7.1986, p. 6), directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin actul de aderare din 1994.

⁽³⁾ Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurii de ambalaje (JO L 365, 31.12.1994, p. 10), directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia 1999/177/CE a Comisiei (JO L 56, 4.3.1999, p. 47).

⁽⁴⁾ Directiva 93/86/CEE a Comisiei din 4 octombrie 1993 de adaptare la progresul tehnic a Directivei 91/157/CEE a Consiliului privind bateriile și acumulatorii care conțin anumite substanțe periculoase (JO L 264, 23.10.1993, p. 51).

⁽⁵⁾ Regulamentul nr. 259/93 al Consiliului CEE din 1 februarie 1993 privind supravegherea și controlul transporturilor de deșeurii în interiorul, la intrarea și la ieșirea din Comunitatea Europeană (JO L 30, 6.2.1993, p. 1), regulament astfel cum a fost modificat ultima dată prin Decizia 1999/816/CEE a Comisiei (JO L 316, 10.12.1999, p. 45).

⁽⁶⁾ Directiva 75/442/CEE a Consiliului din 15 iulie 1975 privind deșeurile (JO L 194, 25.7.1975, p. 39), directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia 96/350/CE a Comisiei (JO L 135, 6.6.1996, p. 32).

⁽¹⁾ Rezoluția Consiliului din 24 februarie 1997 privind strategia Comunității de gestionare a deșeurilor (JO C 76, 11.3.1997, p. 1).

(2) Aceste obiective se urmăresc prin intermediul următoarelor acțiuni prioritare:

- (a) integrarea cerințelor de protecție a mediului în toate politicile externe ale Comunității, inclusiv în cele din domeniul comercial și de dezvoltare a cooperării, pentru realizarea unei dezvoltări durabile, *inter alia* prin elaborarea de linii directe;
- (b) elaborarea unui set coerent de sarcini privind mediul și dezvoltarea, care se va prezenta spre adoptare în cadrul unui „nou pact sau tratat global” la întâlnirea internațională la nivel înalt din 2002 având ca subiect dezvoltarea durabilă;
- (c) un efort de consolidare a administrării ecologice internaționale prin dezvoltarea treptată a cooperării multilaterale și a cadrului instituțional, inclusiv a alocării resurselor;
- (d) încercarea de ratificare rapidă, de îndeplinire integrală și de aplicare a convențiilor și acordurilor ecologice internaționale la care Comunitatea este parte;
- (e) promovarea practicilor ecologice durabile în domeniul investițiilor străine și în cel al creditelor la export;
- (f) intensificarea eforturilor la nivel internațional pentru realizarea unui consens asupra metodelor de evaluare a riscurilor pentru sănătatea umană și pentru mediu, precum și asupra abordărilor în materie de gestiune a riscurilor, ținând seama de principiul precauției;
- (g) obținerea unui sprijin din partea sectorului comercial în sensul necesităților de protecție a mediului, prin aprecierea corectă a dimensiunii ecologice a evaluării impactului asupra durabilității pentru acordurile de comerț multilaterale în fazele de început ale negocierilor și prin acțiuni corespunzătoare;
- (h) promovarea în continuare a unui sistem comercial mondial care să recunoască întru-totul acordurile ecologice regionale sau multilaterale și principiul precauției, măbind posibilitățile de schimburi de produse și servicii durabile și care respectă mediul înconjurător;
- (i) promovarea cooperării transfrontaliere cu țările și regiunile învecinate în materie de mediu;
- (j) promovarea unei mai bune coerențe a politicilor prin crearea de legături între eforturile întreprinse în cadrul diferitelor convenții, inclusiv evaluarea interdependenței între biodiversitate și schimbările climatice, și integrarea preocupărilor referitoare la biodiversitate în procesul de punere în aplicare a Convenției cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice și a Protocolului de la Kyoto.

Articolul 10

Elaborarea politicilor de mediu

Obiectivele menționate la articolul 2 în legătură cu elaborarea politicilor de mediu bazată pe participare și pe cele mai bune

cunoștințe științifice disponibile și abordările strategice menționate la articolul 3 sunt urmărite prin intermediul următoarelor acțiuni prioritare:

- (a) elaborarea de mecanisme îmbunătățite și de norme și principii generale de bună administrare, care să permită consultarea largă și aprofundată a tuturor părților implicate la fiecare fază, pentru a favoriza alegerea soluțiilor celor mai eficiente pentru a obține cele mai bune rezultate în ceea ce privește mediul și dezvoltarea durabilă, în conformitate cu măsurile propuse;
- (b) consolidarea participării la dialog a organizațiilor nonguvernamentale din domeniul mediului prin sprijin adecvat, inclusiv prin finanțare comunitară;
- (c) îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor de mediu prin:
 - evaluarea *ex-ante* a impactului posibil, în special a impactului asupra mediului, a noilor politici, inclusiv a unei eventuale decizii de nonacțiune, precum și a propunerilor legislative și de publicare a rezultatelor;
 - evaluarea *ex-post* a eficienței măsurilor existente în atingerea obiectivelor lor privind mediul;
- (d) garantarea că mediul înconjurător și în special domeniile prioritare legate de protecția acestuia identificate în prezentul program sunt o prioritate pentru programele de cercetare ale Comunității. În contextul programului cadru al Comunității pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, ar trebui întreprinsă revizuirea periodică a necesarului și priorităților în domeniul cercetării ecologice. Asigurarea unei mai bune coordonări a muncii de cercetare în domeniul ecologic întreprinsă în statele membre, *inter alia* pentru o mai bună aplicare a rezultatelor;

crearea de legături între actorii din domeniul mediului și cei din alte domenii în materie de informare, formare, cercetare, educație și politici;
- (e) asigurarea furnizării de informații periodice din anul 2003, care să formeze baza pentru:
 - deciziile politice în domeniul ecologic și al dezvoltării durabile;
 - urmărirea și revizuirea strategiilor de integrare sectoriale, precum și a strategiei pentru dezvoltare durabilă;
 - informarea publicului larg.

Producerea acestor informații este sprijinită de rapoartele periodice ale Agenției Europene de Mediu și ale altor organisme. Informațiile furnizate constau, în linii generale, din:

 - indicatori principali privind mediul;
 - indicatori privind starea și tendințele din domeniul mediului;
 - indicatori de integrare;

- (f) revizuirea și monitorizarea periodică a sistemelor de informare și raportare, în vederea asigurării unui sistem mai coerent și mai eficient, care să garanteze o prezentare raționalizată de înaltă calitate, comparabilă și relevantă, a informațiilor și datelor despre mediu. Comisia este invitată, în cel mai scurt timp posibil, să înainteze o propunere adecvată acestui scop. Cerințele de monitorizare, colectare a datelor și raportare trebuie luate în considerare în mod eficient în legislația viitoare în domeniul mediului;
- (g) favorizarea dezvoltării și utilizării de aplicații și instrumente de supraveghere terestră (de exemplu, sateliți) în sprijinul elaborării de politici în domeniul mediului și al punerii în aplicare a acestora.

Articolul 11

Monitorizarea și evaluarea rezultatelor

- (1) În cel de-al patrulea an de funcționare a programului, Comisia evaluează progresele înregistrate în procesul de punere în aplicare a acestuia, precum și tendințele și perspectivele de mediu conexe. Acest lucru se realizează pe baza unui set complet de

indicatori. Comisia prezintă raportul de la jumătatea termenului de aplicare, împreună cu propunerile de modificare pe care le consideră necesare, Parlamentului European și Consiliului.

- (2) Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului o evaluare finală a programului și a stării și perspectivei pentru mediul înconjurător în cursul ultimului an de funcționare a programului.

Articolul 12

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 22 iulie 2002.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

P. S. MØLLER